

Mikrobi - vladari oceana

Svjetska mora dom su kvintilijuna mikroba. Ma koliko sićušni bili, oni teže kao čak 240 milijardi afričkih slonova

Kao dio podataka prikupljenih kroz desetogodišnji projekt popisa »stanovništva« svjetskih oceana objavljena je fascinantna informacija o najbrojnijim, a ujedno (ukupnom masom) i najtežim oceanskim stanovnicima. U oceanima sada živi kvintilijun (10^{30}) mikroba, a svi oni zajedno teški su koliko i 240 milijardi afričkih slonova. Njihova najveća koncentracija je u pri-

obalju Perua i Čilea. Oceansko je dno tamo prekriveno višestaničnom bakterijama koje podsjećaju na tanke špagete, a ondje se hrane vodikovim sulfidom. »Ribari ondje ponekad ne uspijevaju podići svoje mreže s dna jer izvlače više bakterija nego račića, ima ih gotovo kilogram po četvornom metru«, objašnjava Victor Gallardo, voditelj projekta. (K. B.)

Napokon znamo koliko su oceani duboki

Odgovori na pitanja koliko su duboki oceani i koliko vode ima u njima mijenjali su se u prošlosti mnogo puta, a i danas se na Googleu može naći više različitih podataka. Oceanografski institut Woods Hole (WHOI) ovoga je ljeta objavio nove, dosad najpouzdanije podatke dobivene satelitskim mjerenjima. Prema njima, zapremnina svih oceana je 1332 milijarde km^3 , a njihova prosječna dubina je 3682 metra. Zanimljivo je da su mjerenja Johna Murraya iz 1888. godine, obavljena relativno primitivnim napravama, dala dosta dobar rezultat - samo

1,2 posto veći od najnovijeg. Druga zanimljivost je da procjene prosječne dubine i zapremnina oceana svakim novim mjerenjem postupno padaju. Uzrok tome nije smanjivanje količine vode u njima, nego sve bolje tehničke mogućnosti otkrivanja podzemskih planinskih lanaca i drugih formacija koje zauzimaju prostor koji bi inače zauzela voda. Radari na satelitima još ne mogu »vidjeti« dno oceana, no oni po njezinoj ispupčenosti otkrivaju što se nalazi ispod površine. Ovim mjerenjima pokriveni su gotovo svi oceani svijeta, osim nekih dijelova Arktika koji se nalaze pod ledom. (A. Č.)

Odgovorite na nagradno pitanje, pošaljite nam dopisnicu s točnim odgovorom i sudjelujte u našem geo-kvizu. Svaki mjesec darujemo dva globusa

Koje je godine paleontolog Dragutin Gorjanović-Kramberger otkrio ostatke neandertalskog pračovjeka u Krapini?

a) 1888. b) 1899. c) 1911.

Odgovor pošaljite do 20. rujna 2010. na adresu Meridijani (za geo-kviz), p. p. 132, 10430 Samobor. Točan odgovor i imena dvoje nagrađenih potražite u sljedećem broju časopisa na sedmoj stranici.

GEOKVIZ

